

*Exemples d'actuacions
en minimització de residus
i emissions*

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
Junta de Residus
Centre d'Iniciatives
per a la Producció Neta

Fitxa **21**

Bones Pràctiques

Què són les bones pràctiques?

Les bones pràctiques es defineixen com **el conjunt de formes correctes d'actuació del personal i de gestió i de control de les activitats industrials, que afavoreix la minimització de residus i d'emissions.**

Des dels seus inicis, el Centre d'Iniciatives per a la Producció Neta (CIPN) ha posat especial èmfasi en la divulgació i l'aplicació del concepte de "Bones Pràctiques". Les bones pràctiques poden ser dutes a terme, en general, amb **molt poc cost** i per tant amb un **retorn ràpid de la inversió**. A més, es considera una de les formes de minimització de residus i emissions més efectives.

Per poder aplicar amb èxit les bones pràctiques, cal en molts casos un **canvi d'actitud**. Aquest canvi implica abandonar una posició de certa comoditat i acceptació d'uns processos que "sempre s'han fet així", i adquirir-ne una altra, d'anàlisi constant, que es qüestioni en cada etapa del procés "per què les coses es fan així?". El fet de preguntar-se per què es fa servir una determinada tecnologia o per què aquesta operació es fa sempre després d'aquella altra, el nombre de rentats o filtracions, el temps d'esbandit o escorriments, etc., ajuda a conèixer en profunditat els propis processos, replantejar-se'ls, millorar la seva eficiència i, en ocasions, condueix a la implantació de noves tecnologies, canvi de materials, modificacions de productes, etc., que permeten reduir la quantitat de contaminació que es genera, conservant, i fins i tot millorant, la qualitat dels productes fabricats i la competitivitat de l'empresa.

Aquest canvi d'actitud, aquest esperit de millora, és important que **involucri tot el personal de l'empresa**, des de l'operari a peu de màquina fins als directius d'aquesta, informant-los del projecte que es vol dur a terme i dels objectius proposats i, a mesura que aquests s'aconsegueixin, fent-los participants dels resultats assolits.

El **Centre d'Iniciatives per a la Producció Neta** està preparant per encàrrec de la Direcció General de Promoció i Educació Ambiental, del Departament de Medi Ambient, l'ampliació de la campanya de Bones Pràctiques que es va iniciar l'any 1997 amb la implantació de mesures a les empreses.

Les empreses que estiguin interessades a participar o rebre més informació d'aquesta campanya poden posar-se en contacte amb el Centre d'Iniciatives per a la Producció Neta.

1. Aïllar, recollir, netejar

L'existència de fuites i vessaments és relativament normal a la majoria d'empreses. La seqüència aïllar, recollir, netejar permet reduir la propagació de la contaminació, afavoreix la valorització dels productes vessats i minimitza les necessitats d'aigua i/o productes de neteja.

2. Comunicació

Mantenir el personal informat de la política ambiental de l'empresa, dels objectius establerts i de les fites assolides, mantenir la seva participació activa. Participar pot fer millorar el funcionament global de l'empresa.

3. Cada cosa al seu lloc

Cada cosa al seu lloc i un lloc per a cada cosa. Les diferents operacions que tenen lloc en una indústria solen requerir àrees amb condicions i equipaments determinats per ser realitzades amb el mínim cost per al medi ambient.

4. Ordre i gestió al magatzem

Un magatzem ben gestionat i ordenat evita la generació de productes caducats, excedents, vessaments i fuites accidentals. Adequar les zones, identificar i separar els productes, establir protocols, són mesures a dur a terme per reduir la generació de contaminació.

5. Manipular, transportar, transvasar

Les operacions de moviment de matèries, és a dir, les entrades i sortides de matèries primeres i productes en els magatzems, o bé la seva manipulació entre etapes del procés produeixen vessaments, fuites, matèries primeres o productes contaminats que esdevenen residus.

6. Mantenir en bon estat de conservació les instal·lacions

Els equips i instal·lacions pateixen un desgast com a conseqüència de la seva utilització i aquest fet pot generar fuites, vessaments, etc. Un programa de manteniment preventiu i la seva utilització acurada poden reduir-ne el risc.

7. Netejes

La neteja dels equips és una operació necessària per mantenir-los en condicions òptimes. Si la neteja es fa de manera eficient i si s'estableixen uns procediments a seguir, s'aconsegueixen estalvis de recursos i productes de neteja.

8. Ajustar-se als procediments establerts

L'establiment de procediments escrits d'actuació i el seguiment per part del personal de planta pot ajudar a estalviar matèries primeres, evitar la generació de productes fora d'especificacions, minimitzar el risc d'accidents i evitar la generació de la contaminació.

9. Segregació de residus

La segregació de residus en facilita la minimització i permet donar el tractament més adequat a cada tipus de residu, incrementa la fracció valoritzable i redueix el cost econòmic associat a la gestió.

10. Tancar

Un recipient obert o una clau de pas mal tancada comporten un malbaratament de recursos i poden constituir una font de generació de residus i emissions.

En posteriors edicions de les fitxes "Producció +Neta" es desenvoluparan cadascuna d'aquestes bones pràctiques.

Contacti amb el CIPN si:

- desitja rebre més informació sobre les activitats del CIPN
- està interessat en el tema descrit en la fitxa
- desitja dur a terme un projecte de minimització
- desitja explicar un exemple de minimització

**Centre d'Iniciatives
per a la Producció Neta**
Trav. de Gràcia, 56.
08006 Barcelona
Tel. 93 414 70 90
Fax 93 414 45 82
e-mail: prodneta@cipn.es